

ВІДОМОСТІ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ДЛЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ПОСТАКРЕДИТАЦІЙНОГО МОНІТОРИНГУ

Відомості містять поля для відповідей на відкриті запитань двох видів: «коротке поле» (не більше 1500 символів з пробілами) та «довге поле» (не більше 3000 символів з пробілами).

Загальні відомості

Поля, позначені зірочками *, є обов'язковими для заповнення.

1. Інформація про заклад вищої освіти

*Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	41
*Повна назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
* Ідентифікаційний код ЗВО	02070944
*ПІБ керівника ЗВО	Бугров Володимир Анатолійович
*Посилання на офіційний вебсайт ЗВО	http://knu.ua
Інформація про відокремлений структурний підрозділ (ВСП) (зазначається лише якщо ОП реалізується у ВСП)	
Реєстраційний номер ВСП ЗВО у ЄДЕБО	
Повна назва ВСП ЗВО	
Ідентифікаційний код ВСП ЗВО	
ПІБ керівника ВСП ЗВО	
Посилання на офіційний вебсайт ВСП ЗВО	

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/41>

3. Загальна інформація про освітню програму, яка подається на постакредитаційний моніторинг

*ID освітньої програми в ЄДЕБО	17481
*Назва ОП	Біологія
*Реквізити рішення про ліцензування рівня вищої освіти або освітньої програми зі спеціальності, здобуття освіти з якої необхідне для доступу до регульованих професій	Сертифікат про акредитацію освітньої програми: Рішення НАЗЯВО №8 (25).1.41 від 14.05.2020р. Строк дії сертифікату до 14.05.2025 р.
Спеціалізація (за наявності)	-
*Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
*Галузь знань	09 Біологія
*Спеціальність	091 Біологія та біохімія
Спеціалізація (за наявності)	-
*Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
*Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр
*Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Філософський факультет, юридичний факультет
*Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	Київ, пр-т академіка Глушкова, 2
*Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації/професійних кваліфікацій	так
Професійна кваліфікація/професійні кваліфікації, яка присвоюється за ОП (за наявності)	2211.1 Молодший науковий співробітник (біологія) та в залежності від обраного блоку вибіркових дисциплін може бути присуджена додаткова кваліфікація: <i>біохімія</i> - 2212.2 біохімік, <i>біофізика та медична інформатика</i> - 2211.2 біофізик, <i>зоологія</i> - 2211.2 зоолог, <i>біологія рослин</i> - 2211.1 фізіолог рослин / 2211.2 ботанік* <i>генетика</i> - 2211.1 генетик, <i>імунологія</i> - 2211.1 імунолог,

	<p><i>мікробіологія - 2211.1 мікробіологія, вірусологія - 2211.1 вірусолог, цитологія та гістологія - 2211.2 гістолог, фізіологія людини і тварин - 2212.2 фізіолог, молекулярна біологія - 2212.2 біохімік; репродуктивна біологія – 2211.2 ембріолог.</i></p> <p>* - Професійна кваліфікація або фізіолог рослин або ботанік присвоюється в залежності від спрямування практичної підготовки та тематики випускної кваліфікаційної роботи.</p>
*Мова (мови) викладання	Українська
*ID гаранта ОП у ЄДЕБО	343132
*ПІБ гаранта ОП	Скрипник Наталія Вячеславівна
*Посада гаранта ОП	Заступник директора з науково-педагогічної роботи, доцент кафедри цитології, гістології та репродуктивної медицини ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка
*Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	nataliia.skrypnyk@knu.ua
*Контактний телефон гаранта ОП	+38 (044) 521 33 74
Додатковий контактний телефон гаранта ОП	068 368 6025
Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	2 академічні роки (1 рік і 9 місяців)
заочна	

*4. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОП

	Рік навчання	1 рік навчання	2 рік навчання	3 рік навчання	4 рік навчання
1	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	2023-2024	2022-2023		
2	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Пропонований до набору ліцензійний	Пропонований до набору ліцензійний обсяг		

		обсяг –130 Обсяг держзамовлення – 60 Зарахованих: бюджет – 60 контракт - 5	–130 Обсяг держзамовлення – 70 Зарахованих: бюджет – 70 контракт - 13		
3	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	65	72		
3.1	очна форма навчання	65	72		
3.2	заочна форма навчання	-	-		
4	У т. ч. іноземців:				
4.1	очна форма навчання	-	-		
4.2	заочна форма навчання	-	-		

Кількість стовпців таблиці змінюється залежно від строку навчання на освітній програмі.

Якщо за ОП здійснюється навчання за іншими формами навчання, додається відповідна кількість рядків у графі 3 і 4.

*5. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	542665	6768
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	542665	6768
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда,	0	0

безоплатне користування тощо)		
Приміщення, здані в оренду	2485	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

***6. Документи освітньої програми**

- 1) Освітня програма (завантажується остання оновлена версія ОП, на яку був здійснений набір здобувачів);
- 2) Навчальний план до ОП (завантажуються навчальні плани для останньої версії ОП по всім формам навчання, за якими наявні здобувачі вищої освіти);
- 3) Рецензії і відгуки про освітню програму (за наявності).

Примітка. Документи визначені у цьому розділі додаються окремими додатками до цих відомостей.

7. Інформація про наявність в акредитаційній справі інформації з обмеженим доступом

Справа містить інформацію з обмеженим доступом – так/ні

Зазначте, які частини відомостей про самооцінювання містять інформацію з обмеженим доступом, до якого виду інформації з обмеженим доступом вона належить та на якій підставі (із зазначенням відповідних норм законодавства та/або реквізитів рішення про обмеження доступу до інформації)

Частина відомостей про самооцінювання, яка містить інформацію з обмеженим доступом	Вид інформації з обмеженим Доступом	Опис інформації, доступ до якої обмежений	Підстава для обмеження доступу до інформації

8. Яким чином під час удосконалення ОП були враховані зауваження та виправлялись недоліки, виявлені під час проведення акредитації відповідної ОП

Рекомендації (у т.ч. SMART), надані під час останньої акредитації	Інформація ЗВО щодо виконання/невиконання за кожною рекомендацією		
	Рівень виконання (виконано/виконано частково/ не виконано)	Посилання на документи та інші підтвердження виконання/невиконання або рішення про недоцільність впровадження рекомендації	За наявності – подальші заходи щодо застосування рекомендації
Рекомендації експертної групи			
<p>1. Наявність можливості вибрати лише певний блок дисциплін (спеціалізації) негативно впливає на вільну траєкторію студентів, а також не дає змоги реалізувати їхнє бажання підвищити знання на стику різних дисциплін (спеціалізацій).</p>	<p>Не виконано</p>	<p>Університет вважає зауваження безпідставним, про що було вказано у відповідях КНУТШ на звіт ЕГ. Відповідно до процедури 3.7. Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf) студенти КНУТШ (і програми) мають найширші в Україні можливості формування індивідуальної траєкторії: вибір із переліку ОК цієї або іншої програми, вибір блоку ОК який спрямований на поліпшення здатності студента до працевлаштування за обраним фахом (досягнення, передбачені за блоком (пакетом) результатів навчання на визначеному рівні, можуть бути підставою для рішення екзаменаційної комісії про присвоєння студенту професійної (додаткової) кваліфікації), вибір блоку ОК з іншої освітньої програми, вибір із числа обов'язкових дисциплін іншої освітньої програми, вибір ОК в іншому закладі вищої освіти за умов</p>	

	<p>реалізації студентом права на академічну мобільність.</p> <p>Окрім того, численні відгуки роботодавців (у тому числі й залучених до реалізації освітньої діяльності за даною Освітньою програмою) свідчать про їхнє схвальне ставлення до здійснення предметно-орієнтованої підготовки студента в межах обраної освітньої програми за профільним блоком дисциплін. За їхньою думкою (членам ЕГ були надані відгуки роботодавців для ознайомлення).</p> <p>КНУТШ не розуміє які підстави були у ЕГ висловлювати зауваження.</p> <p>У 2021 році введено в дію нову редакцію ОП, в якій введено додатковий пакет вибіркового дисциплін (загальний обсяг - 12,0 кредитів ЄКТС), що забезпечує здобувачам освіти можливість більш чіткого виокремлення своєї індивідуальної освітньої траєкторії.</p> <p>Додатковий пакет вибіркового дисциплін (робочі програми 18-и навчальних дисциплін пакету) представлено на офіційному сайті ННЦ «Інститут біології та медицини» https://biomed.knu.ua/ukreducational-program/biology/perelik-navchalnykh-dystsyplin/or-mahistr.html</p> <p>На додаток, на вибір здобувачів освіти винесено низку компонент, викладання яких може здійснюватися як українською, так і англійською мовами.</p> <p>Моніторинг оцінки здобувачами освіти якості освітньої діяльності за ОП, зокрема їхньої оцінки процедур вибору вибіркового компонент та можливості зміни пріоритетів при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії (за результатами опитування, що проводиться Навчальною лабораторією соціологічних та навчальних досліджень факультету соціології), показує, що за даним критерієм оцінка є стабільно високою.</p>	
--	--	--

		<p>Отже, Університет ніякою мірою не обмежує право студентів на формування індивідуальної освітньої траєкторії.</p>	
<p>2. 1) Тижневе навантаження по семестрах незбалансоване. Бажано здійснити перегрупування навантаження по семестрах. Крім того, таке аудиторне навантаження для здобувачів другого рівня освіти завеликим. 2) Фахові компетентності, в основному, забезпечують дисципліни вільного вибору відповідного блоку. Причому, на ці дисципліни (блоку) припадає 50 % кредитів від загального обсягу і 67,5 % аудиторного навантаження. Бажано, щоб фахові компетентності, які забезпечують дисципліни блоків, також були забезпечені і дисциплінами обов'язкового вибору. Так як ОП фокусується на практичній підготовці, то бажано збільшити тривалість практик. 3) Інститут біології та медицини присвоює фахову кваліфікацію випускникам за відсутності професійного стандарту. 4) У студентів немає індивідуального навчального плану. 5) Недостатня гуманітарна складова. 6) У матрицях вибіркової дисципліни блокового вибору не підтримуються освітніми компонентами обов'язкової частини ОП. 7) Здобувачі ВО частково обмежені у можливості вибору дисциплін. 8) Відсутні дисципліни, які пропонуються в якості вільного вибору з циклу загальної підготовки. 9) Описаний у відомостях про самооцінювання ОП і підтверджений здобувачами механізм вибору навчальних дисциплін існує, однак він не може забезпечувати реальну процедуру формування індивідуальної освітньої траєкторії. 10) Викликає певні запитання і присвоєння випускникам професійної кваліфікації.</p>		<p>На наш погляд зауваження за даним критерієм є некоректними.</p> <p>1) Застосований розподіл аудиторного навантаження по семестрах не суперечить Положенню про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, адже навантаження не перевищує 24 годин, і є доцільним з огляду на те, що експериментальну частину своєї курсової роботи, передбаченої навчальним планом, більшість студентів виконують у другому семестрі, маючи на це достатньо часу. Зменшення аудиторного навантаження у першому та третьому семестрах може призвести до зниження якості освіти, оскільки з огляду на тривалість цих семестрів (14 тижнів) значно зросте частка самостійного навчання студентів і науково-педагогічні працівники не зможуть в повному обсязі забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальних дисциплін відповідної освітньої програми (стаття 58 закону України «Про вищу освіту»).</p> <p>2) Відповідно до матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, наведеної у описі ОП (https://biomed.knu.ua/images/stories/Napryamy_pi_dgotovky/Biologiya/Opis_napryamku/OP_Biologiya_Ragistr_2021.pdf) кожен вибірковий блок професійно-орієнтованих дисциплін відрізняється від інших 4 фаховими компетентностями, які демонструють відмінність між різними блоками. Не зрозуміло чому фахові компетентності сформовані для блоків повинні забезпечуватися і обов'язковими ОК. 11 фахових компетентностей,</p>	

	<p>визначених відповідним Стандартом освіти) забезпечуються обов'язковими ОК.</p> <p>3) Згідно з Законом України про вищу освіту Державна політика у сфері вищої освіти ґрунтується на принципах:... {Пункт 4 частини третьої статті 3 в редакції Закону № 392-IX від 18.12.2019}... 5) розвитку автономії закладів вищої освіти та академічної свободи учасників освітнього процесу... . Автономія закладу вищої освіти - самостійність, незалежність і відповідальність закладу вищої освіти у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених цим Законом.</p> <p>«Положенням про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (https://biomed.knu.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polojennya_pro_org_osvit_proc/Poloz_org_osv_proc_2018-08-31.pdf) чітко визначені засади та механізм присвоєння професійної кваліфікації, що не протирічать чинному законодавству. А саме:</p> <p>8.3.1. За умови успішного опанування Освітньої програми і виконання зазначених у ній особливих умов здобувачу освіти за окремою процедурою може бути присвоєна відповідна професійна кваліфікація. Рівень професійної кваліфікації, що присвоюється, не може бути вищий за рівень Освітньої програми згідно з Національною рамкою кваліфікацій.</p> <p>8.3.2. Умови присвоєння професійної кваліфікації в Освітній програмі повинні відповідати сформульованим у відповідному професійному стандарті вимогам щодо необхідних для виконання певного виду роботи або здійснення</p>	
--	---	--

	<p>професійної діяльності результатів навчання та компетентностей, а також визначеній у спеціальному законі (чи іншому нормативно-правовому акті) процедурі.</p> <p>У випадку присвоєння нерегульованих державою професійних кваліфікацій необхідне узгодження з власником професійного стандарту (провайдером сертифікації) – професійною асоціацією, організацією роботодавців тощо (за їх наявності).</p> <p>8.3.4. Мінімальні вимоги Освітньої програми щодо присвоєння професійної кваліфікації включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначення результатів навчання, які достатні для присвоєння професійної кваліфікації, та рівня їх опанування; – здобуття оціненого роботодавцями досвіду практичної діяльності за фахом; – окрему процедуру присвоєння професійної кваліфікації в межах підсумкової атестації. <p>Конкретні вимоги до присвоєння професійної кваліфікації, в тому числі щодо змісту індивідуального навчального плану студента, можуть включати визначення обсягу навчальної роботи студента за рахунок вибіркової частини навчального плану, а також мінімально необхідний рівень оцінок.</p> <p>4) Кожен студент, зареєструвавшись у системі автоматизації Київського національного університету імені Тараса Шевченка "Triton", отримує доступ через функціонал особистого кабінету до переліків не лише вибірових але й обов'язкових дисциплін усіх навчальних планів Університету. І навіть після здійснення вибору варіативної складової власної освітньої траєкторії, студент може ознайомитися не лише з дисциплінами обраного блоку, йому залишається доступною інформація про інші блоки професійно-орієнтованих дисциплін, адже за ним залишається право на ініціацію внесення змін до обраної варіативної частини</p>	
--	--	--

	<p>5) Вимог до гуманітарної складової на рівні стандарту не існує. Її обсяг і змістовне наповнення вирішує ЗВО.</p> <p>Університет, користуючись своїм правом на незалежність і відповідальність у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, вважає, що заявлена за даною Освітньою програмою гуманітарна складова</p> <p>(ОК 1. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності (3.0 кр.), ОК 2. Професійна та корпоративна етика (3.0 кр.), ОК 3. Філософські проблеми сучасного природознавства (3.0 кр.), ОК 4. Іноземна мова для академічних цілей (викладається англійською мовою) (6.0 кр)) є достатньою для забезпечення реалізації визначеної Статутом Київського національного університету імені Тараса Шевченка Концепції освітньої діяльності Університету і забезпечує для осіб, які навчаються формування ключових компетентностей, необхідних для самореалізації, активної громадянської позиції, соціальної злагоди та здатності до працевлаштування, забезпечує формування духовних і моральних цінностей на рівні, який сприятиме їх інтеграції в суспільство і становленню активної громадянської позиції в суспільстві.</p> <p>Крім того, формулювання цілей й програмних результатів навчання, та, в цілому, формування вектору освітньої діяльності за Освітньою програмою має враховувати інтереси та пропозиції, не в останню чергу, такої групи стейкхолдерів як здобувачі освіти. Аналіз анкетування оцінки освітньої діяльності за даною Освітньою програмою (наданий ЕГ) показує, що 88 % респондентів – студентів 1 року навчання, та 90 % респондентів – студентів 2 року навчання</p>	
--	--	--

	<p>не вважають за доцільне збільшення дисциплін гуманітарного спрямування.</p> <p>6) Дуже дивне зауваження – чому це вибіркові ОК мають мати відповідники у обов’язкових ОК, навіщо? Як уже зазначалося для кожного блоку професійно-орієнтованих дисциплін визначено по 4 унікальних, фахових компетентностей, які відрізняють цей блок від іншого. Дані компетентності є суто професійними і не можуть бути забезпеченими обов’язковими компонентами ОП.</p> <p>7) заперечення Університету щодо цього зауваження викладені у коментарі до Критерію 1.</p> <p>8) КНУТШ пропонує студентам широкий вибір дисциплін гуманітарного спрямування (поняття циклів підготовки не відповідає закону про вищу освіту від 2014 року) в межах відповідно орієнтованих програм – ми не бачимо потреби дублювати цю пропозицію в кожній програмі – це фізично неможливо. <i>«Описаний у відомостях про самооцінювання ОП і підтверджений здобувачами механізм вибору навчальних дисциплін існує, однак він не може забезпечувати реальну процедуру формування індивідуальної освітньої траєкторії», а також «Недосконалим є і принцип здійснення вільного вибору вибірових компонент програми здобувачами» -</i></p> <p>9) заперечення Університету щодо цього зауваження викладені у коментарі до Критерію 1. Жодних аргументів чому ЕГ вирішила що існуючі механізми і процедури не можуть <i>«забезпечувати реальну процедуру формування індивідуальної освітньої траєкторії»</i> ЕГ наведено не було. Понад це, у самому Звіті ЕГ (п.4. Критерію 2. Структура та зміст освітньої програми) зазначено, що <i>«Зустріч зі студентами підтвердила існування</i></p>	
--	---	--

		<p><i>механізму вільного вибору навчальних дисциплін».</i></p> <p>10) Присвоєння професійної кваліфікації випускникам не є обов'язковим і, за відсутності відповідного професійного стандарту, регламентується описаними вище чинними нормативними документами. Умови присудження професійної кваліфікації випускникам зазначені у описі освітньої програми. На нашу думку, визначені результати навчання є достатніми для присвоєння професійної кваліфікації, незалежно від того, якими дисциплінами (обов'язковими чи вільного вибору студента) вони досягаються. Рівень їх опанування, визначений в описі освітньої програми, достатній. Це свідчать численні схвальні відгуки роботодавців. Обраний алгоритм присудження додаткової професійної кваліфікації - відмінної, в залежності від обраного і опанованого блоку професійно-орієнтованих дисциплін - продемонстрував свою ефективність (що також підтверджено роботодавцями). Крім того саме таку практику наразі рекомендують запроваджувати університети США і Європи (див. наприклад вебінар «Boise State's micro-credential launch guide» на платформі Coursera).</p>	
<p>3. Невизнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.</p>	<p>Виконано асиметрично</p>	<p>На момент акредитаційної експертизи визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті було незаконним і не виповідало вимогам ЕС. Після прийняття необхідних нормативних документів на рівні держави (Наказ Міністерства освіти і науки України за №130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»), Університет розробив і запровадив власне положення «Про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти</p>	

		<p>Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (https://senate.univ.kiev.ua/?p=2271), з того часу ті студенти які бажають щоб їм були визнані результати навчання у неформальній освіті, подають декларації і університет визнає такі результати без загрози втрати якості. Університет не обмежує права здобувачів освіти на отримання неформальної освіти, Університет сам пропонує здобувачам такі програми.</p> <p>Університет не обмежує академічної свободи науково-педагогічних працівників університету щодо внесення до робочої програми освітнього компоненту рекомендацій щодо можливого (як альтернативний варіант освітньої траєкторії) опанування окремих результатів навчання шляхом інформальної освіти або завдяки участі у програмах неформальної освіти. Визнання і оцінювання рівня опанування результатів неформального та/або інформального навчання (за наявності схваленого кафедрою обґрунтування щодо доцільності/необхідності цього визнання для досягнення цілей освітнього компоненту) в таких випадках здійснюється науково-педагогічним працівником в межах тієї складової оцінки яка відведена для поточного контролю та згідно правил і процедур визначених у робочій програмі освітнього компоненту.</p>	
<p>4. 1) Не завжди оправданим є співвідношення між лекційними, лабораторними і практичними заняттями. 2) У робочих програмах відсутня тематика практичних, семінарських, лабораторних робіт, відсутні завдання для підготовки до занять, самостійної роботи, опис матеріально-технічного супроводження лабораторних і практичних робіт, посилання на навчально-методичні матеріали, які</p>	<p>невиконано</p>	<p>1) Співвідношення між лекційними, лабораторними і практичними заняттями визначається відповідним НПП - розробником курсу (даного освітнього компонента), який, відповідно до п.5 статті 57 закону України «Про вищу освіту» має право обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчального процесу і несе відповідальність за викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальних дисциплін відповідної освітньої програми за спеціальністю,</p>	

<p>розроблені викладачами Інституту біології та медицини, чіткі критерії оцінювання знань студентів.</p>		<p>відповідно до статті 58 закону України «Про вищу освіту».</p> <p>2) Зауваження є безпідставними. Робочі програми навчальних дисциплін містять тематику практичних, семінарських, лабораторних робіт, самостійної роботи (8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять), Схему формування оцінки (7), форми семестрового та підсумкового оцінювання студентів (7.1), опис організації оцінювання (7.2). https://biomed.knu.ua/ukreducational-program/biology/perelik-navchalnykh-dystsyplin/or-mahistr.html</p>	
<p>5. 1) Певна невідповідність ОП і навчального плану стосовно ОК12 – комплексного іспиту за програмою підготовки. 2) Результати опитування студентів за загальноуніверситетським дослідженням UNIDOS та інтерв'ювання здобувачів освіти мають розбіжності у контексті розуміння та прозорості критеріїв оцінювання.</p>	<p>Невиконано</p>	<p>1) зауваження є некоректним. Опис освітньої програми містить розширене представлення форм атестації здобувачів вищої освіти: «3. Атестація випускників освітньої програми «Біологія» зі спеціальності 091 «Біологія» проводиться у формі комплексного іспиту за програмою підготовки та захисту кваліфікаційної магістерської роботи, завершується видачою документу встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: магістр біології. Атестація здійснюється відкрито і публічно». Визначено, перевірку яких програмних результатів навчання передбачає Комплексний іспит за програмою підготовки та Захист кваліфікаційної магістерської роботи.</p> <p>2) <i>«Результати опитування студентів за загальноуніверситетським дослідженням UNIDOS та інтерв'ювання здобувачів освіти мають розбіжності у контексті розуміння та прозорості критеріїв оцінювання».</i></p> <p>У п.1. Критерію 5 члени ЕГ відмічають, що <i>«... Представники різних фокус-груп свідчать, що інформація про механізми здійснення та критерії оцінювання навчальних досягнень є чіткою і зрозумілою та завчасно доводиться до відома студентів».</i> У п.3. Критерію 5. зазначено <i>«У бесіді</i></p>	

		<p><i>зі студентами та представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що вони добре обізнані правилах проведення контрольних заходів, вважають їх обґрунтованими, доцільними та такими, що забезпечують об'єктивність оцінювання».</i></p> <p>Уважний перегляд згаданого дослідження UNIDOS показує, що <u>«Недоліки виправлені протягом семестру.</u> У більшості слухачів виправдались очікування щодо навчання на даній освітній програмі», що є свідченням ефективності здійснення освітньої діяльності в Університеті в цілому, і, зокрема, за даною освітньою програмою.</p>	
6.			
7.			
<p>8. 1) Не прописані вимоги щодо обов'язкового перегляду ОП через певний період часу. 2) Не зовсім зрозуміло, як саме відбувається взаємодія органів студентського самоврядування із загальною спільнотою студентства з питань забезпечення внутрішньої якості вищої освіти. Складається враження, що ця взаємодія обмежується проведенням опитування. 3) А врахування пропозицій роботодавців відбувається переважно без документальних підтверджень.</p>		<p>1) Наказ Ректора від 11.08.2017 р. за № 729- 32 «Про запровадження в освітній та інформаційний процес форми опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форми робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників», і п.2. ОСВІТНІ ПРОГРАМИ Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка визначають порядок та механізми прийняття та оновлення описів освітніх програм, та здійснення за ними освітньої діяльності. Зазначені норми закріплені також й у Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка</p> <p>У звіті ЕГ в п.1. Критерія 8. Внутрішнє забезпеченні якості освітньої програми відмічається: <i>«З метою розроблення, затвердження, моніторингу, та періодичного перегляду ОП зовнішні та внутрішні стейкхолдери можуть вносити ініціативу з відповідним обґрунтуванням. Рішення про відкриття/закриття</i></p>	

ОП ухвалює Вчена рада Університету за поданням НМР Університету з урахуванням Концепції освітньої діяльності, Стратегії розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності, а також проведеного оцінювання (у т.ч. економічної доцільності) та експертиз. Порядок проведення цих процедур прописаний у положеннях університету, які наведені у звіті самооцінювання».

2) В п.2. Критерію 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми самого Звіту ЕГ зазначено: *«Здобувачі вищої освіти безпосередньо, та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Відбувається постійне обговорення ОП з представниками студентського самоврядування, які є членами навчально-методичної комісії та Вченої ради Інституту... Так за участі студентів було запропоновано ввести викладання курсу «Сучасні проблеми біології» англійською мовою»* (останнє, пори помилку у назві навчальної дисципліни, відповідає дійсності - «Біоінформатика» (викладається українською/англійською мовою) вже введена за пропозиціями здобувачів освіти до навчального плану за новою редакцією освітньої програми, приведеної у відповідність до затвердженого Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю). Зазначене вище робить безпідставним зауваження, наведене в Загальному аналізі щодо Критерію 8: Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

3) Твердження не відповідає дійсності. На підтвердження врахування пропозицій роботодавців членам ЕГ було надано 34 оригінальних відгуки роботодавців на освітньо-

		наукову програму «Біологія» ОР «Магістр» та проведений нами їхній аналіз, а також документальне підтвердження зустрічей академічної спільноти та здобувачів освіти з роботодавцями (за матеріалами стрічки Останніх новин офіційного сайту ННЦ «Інститут біології та медицини»). Інформація про праведні заходи містить фотографічне підтвердження.	
9.			
Рекомендації Галузевої експертної ради			
1. Оптимізувати опис ОП, зокрема: аргументувати унікальність освітньої програми; чітко прописати цілі ОП, що дозволять відрізнити дану програму від аналогічних	Не виконано	<p>Університет, забезпечуючи ефективну діяльність системи якості освітнього процесу (у тому числі і за даною ОП) та дотримання вимог Стандартів вищої освіти, має гарантоване законодавством право обирати оптимальні для реалізації освітньої діяльності підходи і форми (у тому числі і форму описів ОП, розроблену із врахуванням сучасної передової європейської практики).</p> <p>Крім повної загальної інформації, опис ОП містить: мету освітньої програми, характеристику освітньої програми (предметну область, орієнтацію, основний фокус, особливості), придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання тощо.</p> <p>На додаток, згідно звіту ЕГ, мета (цілі) та особливості ОП (у тому числі й зазначені в описі ОП) відповідають Стратегічному плану розвитку Університету; (як і програмні результати навчання), визначені із врахуванням позицій стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці та регіонального контексту, є чіткими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу (а отже не потребують додаткового пояснення). Унікальність же ОП має визначатися її змістом, а не тим, що про неї пишуть розробники.</p>	

2. Переглянути зміст ОП з урахуванням представлених в ОП компетентностей та результатів навчання.
Оптимізувати формування індивідуальної навчальної траєкторії студента відповідно до п. 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту»

1) Дана рекомендація викликає, що найменше, здивування. Уважне ознайомлення з описом ОП, звітом про самооцінювання за ОП, Звітом ЕГ Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми чітко показує, що а) при розробці Програми враховані вимоги проекту освітнього Стандарту спеціальності 091-Біологія за другим (магістерським) рівнем (2017 року);
https://biomed.knu.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Biologiya/Navchalni_discypliny/Magistr/8_Osvitnya_programa_Biologiya_MD.pdf

б) вже внесені зміни до ОП з урахуванням визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей для приведення її у відповідність затвердженому Стандарту
(https://biomed.knu.ua/images/stories/Napryamy_pidgotovky/Biologiya/Opis_napryamku/2020_Biologiya_OOP.pdf); в) із врахуванням побажань здобувачів освіти і випускників (за результатами проведених опитувань та аналізом відгуків, що були надані членам ЕГ), вже активно проведено (про що йшлося на зустрічах під час візиту ЕГ) роботу, у тому числі, й по реструктуризації варіативної складової навчального плану ОП. На додаток, У своєму звіті ЕГ у контексті Критерію 2, зазначила, серед іншого, як сильну сторону та позитивну практику даної програми: «Зміст ОП має чітку структуру. Освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему. ОП забезпечує набуття загальних та спеціальних (фахових) компетенцій та програмних результатів навчання.»

2) Абсолютно незрозуміло, що послугувало підґрунтям для рекомендації «Оптимізувати формування індивідуальної навчальної траєкторії студента відповідно до п. 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту». Адже, вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених даною ОП та навчальним планом,

становить 50%, що перевищує мінімальні вимоги - 25%, зазначені у п. 15 частини першої статті 62. Закону України «Про вищу освіту». При цьому, у відповідності до процедури 3.7 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>) студенту пропонуються найширші варіанти вибору дисциплін (див .коментар до зауваження критерію 1 звіту ЕГ)

Моніторинг оцінки здобувачами освіти якості освітньої діяльності за ОП, зокрема їхньої оцінки процедур вибору вибіркового компонент та можливості зміни пріоритетів при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії (за результатами опитування, що проводиться Навчальною лабораторією соціологічних та навчальних досліджень факультету соціології), показує, що за даним критерієм оцінка є стабільно високою.

Отже, Університет (і Інститут у тому числі) повною мірою забезпечує право студентів на формування індивідуальної освітньої траєкторії. Інститут постійно працює над оптимізацією та підвищенням ефективності освітньої діяльності за ОП: крім внесення змін до ОП для приведення її у відповідність затвердженому Стандарту Інститут, із врахуванням побажань здобувачів освіти і випускників (за результатами проведених опитувань та аналізом відгуків, що були надані членам ЕГ), активно проводить (про що йшлося на зустрічах під час візиту ЕГ) не лише змістове оновлення, але й реструктуризацію варіативної складової навчального плану ОП.

Підтвердженням ефективності діяльності Університету в цілому, та Інститут зокрема, по забезпеченню якості освітньої діяльності є нові редакції ОП (2022 р., 2023 р.)

		https://biomed.knu.ua/ukreducational-program/biology/osvitnia-prohrama.html результати опитування здобувачів освіти щодо якості освітньої діяльності за ОП в цілому (що проводиться Навчальною лабораторією соціологічних на освітніх досліджень факультету соціології).	
3. Розробити процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.	Виконано після формування нормативної бази на рівні держави	Розроблено (https://senate.univ.kiev.ua/?p=2271)	
4. Вдосконалити структурно-логічну схему освітньої програми.	Не виконано	Незрозумілими є підстави для надання такої рекомендації, бо в Звіті ЕГ Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми при аналізі Критерію 2 (п.3) чітко визначено: <i>«Детальне ознайомлення з освітніми компонентами ОП та структурно-логічною схемою дало змогу встановити, що освітні компоненти відповідають предметній області спеціальності 091 Біологія і спрямовані на розвиток та формування визначених ОП загальних та фахових компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, засвоєння практичних знань, умінь та навичок».</i>	
5. 1) Удосконалити процедурні аспекти проведення контрольних заходів. 2) Активізувати заходи із популяризації академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.	Не виконано	1) Розроблені Університетом та впроваджені у практику процедурні аспекти проведення контрольних заходів є чітким, зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Вони регламентуються Положенням про організацію	

	<p>освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (редакція 2018 р.) (зокрема, розділом 7. Оцінювання результатів навчання: п. 7.1. Основні засади політики оцінювання (п. 7.1.7. Забезпечення об'єктивності оцінювання; п. 7.1.8. Вимоги щодо забезпечення прозорості оцінювання; п. 7.1.9. Умови проведення оцінювання); п. 7.2. Процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання; п. 7.3. Повторне складання семестрового контролю (п. 7.3.1. Повторне складання у випадку отримання незадовільних оцінок; п. 7.3.2. Повторне складання у випадку порушення процедури оцінювання))</p> <p>(https://biomed.knu.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polojennya_pro_org_osvit_proc/Poloz_org_osv_proc_2018-08-31.pdf), редакція 2022 року :</p> <p>https://biomed.knu.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf , в частині яка не суперечить цьому положенню - Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка</p> <p>(https://biomed.knu.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/POLOJENNIA-2010-1.pdf), Порядком проведення семестрового оцінювання та підсумкового семестрового контролю. Методичні рекомендації НМК ННЦ «Інститут біології та медицини</p> <p>https://biomed.knu.ua/images/stories/NMK/Documents/Baza_vnutrishnih_doc/2023/2023_Poriadok_prov_edennia_semestrovogo_oziniuvannia_compressed.pdf). Як визначено в Звіті ЕГ Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми в аналізі за Критерієм 5 (п.1) <i>«Представники різних фокус груп свідчать, що інформація про</i></p>	
--	--	--

механізми здійснення та критерії оцінювання навчальних досягнень є чіткою і зрозумілою, та завчасно доводиться до відома студентів.»

Механізми забезпечення об'єктивності екзаменаторів не лише чітко унормовані, але й ефективно працюють як в Університеті в цілому, так і в ННЦ «Інститут біології та медицини», зокрема за даною ОП. Так, іспити приймаються комісіями у складі 2-3 осіб, при цьому до числа екзаменаторів входить щонайменше один викладач, який не брав участі у викладанні даної дисципліни студентам, що екзаменуються. У випадку незгоди з рішенням оцінювача щодо результатів семестрового контролю (відповідно до п. 7.2.2. Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ) здобувач освіти може звернутися до оцінювача (оцінювачів) з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення. Рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає оцінювач (оцінювачі). У випадку незгоди з рішенням оцінювача (оцінювачів) здобувач освіти може звернутися до декана/директора свого структурного підрозділу з умотивованою заявою щодо неврахування оцінювачем важливих обставин при оцінюванні. За рішенням декана/директора письмова робота здобувача освіти може бути надана для оцінювання іншому науково-педагогічному працівнику, що викладає ту саму чи суміжну дисципліну або має достатню компетенцію для оцінювання роботи здобувача освіти. Декан/директор ухвалює рішення за заявою здобувача освіти, керуючись аргументами, якими здобувач освіти мотивує свою незгоду з оцінкою, і поясненням (усними чи письмовими) оцінювача. Якщо оцінка першого й повторного оцінювання відрізняються більш ніж на 10 %, то рішенням декана/директора робота має бути передана для оцінювання третьому оцінювачу, а підсумкова оцінка визначається як

	<p>середнє трьох оцінок. В іншому разі чинною є оцінка, що виставлена при першому оцінюванні.</p> <p>Навчально-методичним центром організації освітнього процесу Університету, Науково-методична комісія Інституту регулярно (зокрема, під час зимової та літньої сесії) здійснює моніторинг з цього питання.</p> <p>Розроблені <u>чіткі та зрозумілі для здобувачів освіти процедури оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження тощо.</u> У звіті ЕГ Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми в аналізі за Критерієм 4 (п.2) чітко визначено <i>«Інформація щодо цілей, змісту, очікуваних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання у межах окремих ОК міститься у робочих програмах, а також надається здобувачам через Facebook,...</i> <u>інформація про форми проміжного і підсумкового контролю, порядок проведення контрольних заходів надається викладачем на початку вивчення дисципліни»</u>, у чому члени ЕГ переконалися особисто під час зустрічі із здобувачами освіти та викладачами (і що засвідчили самі у своєму звіті). В аналізі за Критерієм 5. (п.3) зазначено <i>«Процедура проведення контрольних заходів, а також процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок повторного проходження та оскарження результатів навчання контрольних заходів врегульовані відповідними положеннями Київського національного університету імені Тараса Шевченка, що в повному обсязі зазначені у звіті про самооцінювання, є у відкритому доступі на сайті університету та містять необхідну інформацію... У бесіді зі студентами та представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що вони добре обізнані у</i></p>	
--	---	--

		<p><i>правилах проведення контрольних заходів, вважають їх обґрунтованими, доцільними та такими, що забезпечують об'єктивність оцінювання».</i></p> <p>2) рекомендація є загальною і не базується на звіті ЕГ або на відомостях самооцінювання. Так, у звіті ЕГ (п.4. Критерію 5) зазначено, що <i>«куратори академічних груп, науково-педагогічні працівники та представники органів студентського самоврядування проводять інформаційні роботи з метою поширення принципів академічної доброчесності. З метою перевірки на плагіат кваліфікаційних робіт університет підписав договір з Unichesk».</i> Членами ЕГ у бесіді зі студентами з'ясовано, що <i>«в університеті активно впроваджується культура академічної доброчесності, студенти здійснюють самоперевірку своїх робіт, здатні дати визначення поняттю академічної доброчесності та дотримуються відповідних принципів»</i>, що також відображено у звіті ЕГ (п.4. Критерію 5). І далі, у звіті ЕГ, як сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5, зазначено, що Університетом розміщено у відкритому доступі відповідні документів, що <i>«регламентують форми контрольних заходів та атестації, а також те, що Університет сприяє поширенню ідеалів академічної доброчесності, проводить регулярне інформування здобувачів, наявні відповідні положення та підписаний договір з компанією Unichesk для перевірки на плагіат кваліфікаційних робіт».</i></p>	
6.			
7.			
8. 1) Активізувати залучення усіх учасників освітнього процесу до вдосконалення системи якості. 2) Рекомендується знайти можливість	Виконано частково	1) В Університеті <u>визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури вдосконалення системи якості освітнього процесу, що повною мірою враховують сучасну європейську практику.</u> Вони закріплені у	

<p>запровадити окремий розділ «Якість освіти» на головній сторінці веб-сайту</p>	<p>(асиметрично)</p>	<p>«Положенні про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022-with-changes.pdf).</p> <p>В Університеті функціонує Постійна комісія Вченої ради з питань етики (https://senate.univ.kiev.ua/), яка займається питаннями забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності та своєчасного реагування на їх порушення відповідно до норм Етичного кодексу університетської спільноти Київського національного університету імені Тараса Шевченка (https://knu.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf).</p> <p>Питаннями надання, консультаційної та організаційної допомоги з питань забезпечення якості освіти структурним підрозділам Університету, та контроль за виконанням завдань із забезпечення якості освіти здійснює Відділ моніторингу якості освіти та навчально-методичний відділ.</p> <p>Наказом ректора № 384-32 від 12 червня 2020 року введено у дію Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf)</p> <p>В Університеті діє Антикорупційна програма. На центральному сайті Університету розміщено інформацію щодо запобігання та протидії корупції (https://knu.ua/ua/official/preventing-corruption) та посилання на Навчальний онлайн-курс "Конфлікт інтересів: треба знати!" (https://knu.ua/official/preventing-corruption/#p4).</p> <p>Отже, в Університеті розроблена, впроваджена і повною мірою ефективно працює</p>	
--	----------------------	--	--

внутрішня система забезпечення якості освіти.

В звіті про самооцінювання за ОП було продемонстровано: 1) як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості та як їхні позиції беруться до уваги під час перегляду ОП; 2) як студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП; 3) як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості.

В звіті ЕГ (п.2 Критерію 8)вказано: *«Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Відбувається постійне обговорення ОП з представниками студентського самоврядування, які є членами навчально-методичної комісії та Вченої ради Інституту. Наприкінці семестру відбувається опитування студентів за кожною дисципліною з можливістю внесення рекомендацій та зауважень».*

Крім того в п.3 Критерію 8: *«Представники роботодавців свідчать про плідну співпрацю з Інститутом біології та медицини, що ілюструє плідне впровадження їхніх пропозицій у навчальний процес».*

На додаток, в Звіті ЕГ як сильні сторони та позитивні практики Критерію 8, підкреслено: *«В університеті є належні процедури внутрішнього контролю якості ОП, які детально прописані у нормативних документах і в обов'язковому порядку дотримуються всіма учасниками освітнього процесу. До цих процедур залучені як*

здобувачі, так і роботодавці. Є докази реагування на виявлені недоліки у ході попередніх акредитацій.»

Університет, і зокрема Інститут біології та медицини», не зупиняючись на досягнутому, постійно розробляє та апробує нові форми та алгоритми залучення усіх учасників освітнього процесу до вдосконалення системи якості.

2) Запровадження окремого розділу «Якість освіти» на головній сторінці веб-сайту не корелює із самим процесом вдосконалення системи якості освіти (не впливає на якість і ефективність самого процесу). Беручи ж до уваги структурні розміри як Університету в цілому, так і окремих інститутів / факультетів (з їхнім розмаїттям, з особливостями форм та методів залучення учасників освітнього процесу до вдосконалення системи якості) звести всю інформацію на одну сторінку не бачиться ані можливим, ані доцільним. Більш того, члени ЕГ під час роботи зі всіма фокус – групами мали можливість переконатися, що **всі** учасники освітнього процесу мають **вільний** доступ до **всієї** інформації з освітньої діяльності (як по Університету у цілому, так і за даною ОП), задоволені рівнем такого доступу, добре розуміються на своїх можливостях залучитися до процесу вдосконалення системи якості і повною мірою їх реалізують.

Проте, ННЦ «Інститут біології та медицини», в якості пілотного проекту, почав розбудову окремої сторінки «Система забезпечення якості освіти» на своєму офіційному сайті <https://biomed.knu.ua/ukreducational-program/systema-zabezpechennia-iakosti-osvity/systema-zabezpechennia-iakosti-osvity.html>

9. Відповідність критеріям і суттєві зміни, які відбулися в освітній програмі після акредитації

<p>Вкажіть, чи відбувся перегляд ОП</p>	<p>Так</p>
<p>Чи в процесі вдосконалення ОП відбулися зміни результатів навчання (компетентностей) та/або приведення їх до стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти? Опишіть такі зміни. <i>довге поле</i></p>	<p>У 2020 році ОП було приведено у відповідність до Стандарту ВО за спеціальністю 091 «Біологія» для другого (магістерського) рівня ВО, затвердженого і введеного в дію наказом МОН України № 1458 від 21.11.2019 р. Редакція ОП 2021 р., яка зазнала змістовного перегляду за результатами зовнішнього незалежного оцінювання, врахування пропозицій стейкхолдерів та змін НРК України, повністю відповідає вимогам означеного Стандарту ВО. Редакція ОП 2023 р. (за спеціальністю «Біологія та біохімія») розроблена згідно до наказу МОН України №392 від 05.04.2023р. «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2022 року №1392».</p> <p>ОП забезпечує досягнення усіх визначених Стандартом ВО програмних результатів навчання (та набуття 3О визначених Стандартом компетенцій) шляхом реалізації обов'язкових компонент ОПта додаткове їх підкріплення (поглиблення/розширення/диверсифікацію з урахуванням особливостей відповідного біологічного напрямку) варіативною складовою ОП.</p>
<p>Чи відбулися зміни для приведення змісту ОП до вимог відповідного професійного стандарту? Опишіть такі зміни. <i>коротке поле</i></p>	<p>Професійний стандарт відсутній</p>
<p>Чи відбулися зміни в переліку освітніх компонентів освітньої програми? Опишіть такі зміни. <i>коротке поле</i></p>	<p>З метою імплементації в освітню діяльність за ОП «Концепції вивчення іноземних мов студентами неспеціалізованих факультетів/інститутів Київського національного університету імені Тараса Шевченка» введено ОК 4 «Іноземна мова для академічних цілей» замість «Біологія у світовому просторі».</p> <p>Задля забезпечення ефективної та якісної підготовки висококваліфікованих спеціалістів відповідного профілю (критична нестача яких наявна на вітчизняному ринку праці) введено новий блок професійно-орієнтованих дисциплін «Репродуктивна біологія».</p> <p>Реформовано варіативну складову ОП: сформовано додатковий пакет вибіркових дисциплін(з яких 3О обирають 3 дисципліни (загальний обсяг 12 кр ЄКТС)), що послуговується ефективності формування 3О індивідуальної освітньої траєкторії.</p>

	<p>За блоками професійно-орієнтованих дисциплін: оновлено перелік ОК (з урахуванням сучасних науково-біологічних трендів та потреб ринку праці), введено низку ОК, що викладаються за вибором ЗО української або англійською мовою.</p>
<p>Обґрунтуйте зміни у відповідності науково-педагогічних працівників ОП освітнім компонентам, які вони викладають <i>коротке поле</i></p>	<p>Рівень проф. кваліфікації, у тому числі відповідність НПП ОП ОК, що вони викладають, забезпечується встановленою в КНУТШ процедурою конкурсного добору та укладання контрактів (унормовано Порядком проведення конкурсного відбору на посади НПП у КНУТШ https://senate.univ.kiev.ua/?p=1863, Тимчасовими критеріями щодо оцінювання діяльності НПП КНУТШ, які претендують на укладення контракту після проходження конкурсу та переукладення контракту на наступний термін https://senate.univ.kiev.ua/?p=1815).</p> <p>Університет визначає необхідний рівень кваліфікації НПП при оголошенні конкурсу на посаду і встановлює в контрактах завдання щодо проф. зростання, для чого було вдосконалено форму контрактів НПП.</p> <p>Конкурсний відбір є демократичним, прозорим, спрямованим на визначення більш підготовленого претендента на посаду: перелік необхідних документів, що підтверджують рівень освітньо-проф. кваліфікації включає список наукових та навчально-методичних праць, документальне підтвердження відповідності фаху, рівня проф. підготовки та можливості якісного забезпечення ОК відповідно до цілей ОП, звіт про результати роботи та виконання умов попереднього контракту, рецензію на відкрите заняття, витяги з протоколів засідання кафедри, ВР ННЦ. Враховуються сертифікати про підвищення кваліфікації (як педагогічного профілю, такі і певного (відповідно до профілю викладання) науково-біологічного спрямування), стажування, сертифікати, що підтверджують знання англійської мови, кількість публікацій (в тому числі й за профілем дисциплін, що викладаються), внесених до наукометричних баз тощо.</p> <p>Університет забезпечує можливість активного залучення роботодавців до здійснення освітньої діяльності з урахуванням рівня їх професіоналізму та відповідно до цілей ОП на основі сумісництва або погодинної оплати.</p>
<p>Обґрунтуйте зміни у матеріально-технічному забезпеченні досягнення визначених ОП програмних результатів навчання <i>коротке поле</i></p>	<p>У реалізації ОП беруть активну участь підрозділи ННЦ: ботанічний сад імені академіка О.В. Фоміна https://biomed.knu.ua/about-ibmknu/botanichniyi-sad-im-akad-ov-fomina.html, Канівський природний заповідник, зоологічний музей, інформаційно-обчислювальний центр та 11 кафедр Інституту (з метою підвищення ефективності та якості надання освітніх послуг реорганізовано структуру ННЦ «Інститут біології та медицини»).</p> <p>Задля досягнення визначених ОП ПРН (при викладанні навчальних дисциплін відповідного профілю) широко впроваджено використання інноваційних аудиторій віртуальної реальності (Virtualrealityrooms), начальної лабораторії мікроскопії, обладнаної сучасним мікроскопом дослідницького класу AxioImager A2 із системою спільного спостереження та документування (застосовуються як в освітній діяльності, так і для реалізації наукової роботи), що дозволяє ЗО</p>

	<p>набувати відповідних компетентностей на сучасному рівні, максимально наближеному до реальної практичної професійної діяльності.</p> <p>Розширено перелік баз практичної підготовки ЗО, якими укладено відповідні договори про співпрацю (зокрема з клініками репродуктивної медицини, лабораторно-діагностичними центрами / лабораторіями тощо).</p>
<p>Обґрунтуйте зміни навчально-методичного забезпечення ОП у досягненні визначених ОП програмних результатів навчання <i>коротке поле</i></p>	<p>Результати наукової діяльності НПП, у поєднанні із сучасними надбаннями передових світових практик у галузі біології, є основою для оновлення змісту освітніх компонент ОП, що відображено у відповідних робочих програмах навчальних дисциплін.</p> <p>До прикладу, постійне оновлення змістової складової ВБ13.1 «Регуляція експресії генів та диференціація клітин», що відображає останні досягнення у відповідній галузі біології, акцентовано на механізмах експресії генетичної інформації та принципах нових методів молекулярно-біологічних досліджень, зокрема високочутливих методів дослідження просторової організації ДНК в ядрах клітин. Наукова діяльність розробника курсу К.С.Афанасьєвої є одним з визначальних факторів високого рівня її викладання: її змістова складова ґрунтується, у тому числі, і на її власних розробках, відображених у рейтингових наукових публікаціях, таких як, зокрема, <i>Afanasieva K., Sivolob A. Physical principles and new applications of comet assay. Biophys. Chem., 2018, 238: 1–7; Afanasieva K., Sivolob A. Kinetic approach in comet assay: an opportunity to investigate DNA loops // in A closer look at the Comet Assay. Ed. K.H. Harmon. NY: Nova Science Publishers, 2019. - pp.65-84).</i></p> <p>Розробка та застосування в навчальному процесі нових навчальних, навчально-методичних та методичних праць послуговується якості надання освітніх послуг за ОП, а також ефективності забезпечення визначених ОП програмних результатів навчання (до прикладу, реалізація змістової складової ВБ 5.1 «Фізична хімія біополімерів» ґрунтується на застосуванні в навчальному процесі підручника викладача-розробника: Сиволоб А.В. Молекулярна біологія. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський Університет», 2023).</p> <p>Перелік схвалених до друку науково-методичною комісією Навчально-наукового центру «Інститут біології та медицини» навчальних та навчально-методичних розробок (підручників, навчальних посібників тощо) викладено на офіційному сайті Інституту https://biomed.knu.ua/about-ibmknu/naukovo-metodychna-komisiia/rekomendatsii-do-druku.html, а їхні електронні версії – у вільному доступі на сторінці «Бібліотека» відповідної кафедри (до прикладу, https://biomed.knu.ua/institute-activity/educational/kafedry/kafedra-genetics/library-genetyka.html; https://biomed.knu.ua/institute-activity/educational/kafedry/kafedra-cytology/library-cytology.html).</p>
<p>Надайте посилання на офіційний інформаційний ресурс ЗВО з</p>	<p>Обговорення результатів опитування ЗО щодо якості викладання окремих навчальних дисциплін (проводиться щосеместрово на рівні Інституту, результати обговорюються на</p>

<p>розміщеним там посиланням на результати опитувань щодо ОП та/або освітньої діяльності за ОП <i>коротке поле</i></p>	<p>засіданнях відповідних кафедр, що засвідчується витягом із засідання кафедри) та їхньої задоволеності освітньою діяльністю за ОП в цілому (проводиться Навчальною лабораторією соціологічних та освітніх досліджень факультету соціології) здійснюється на відкритих зустрічах зі ЗО (до прикладу, https://biomed.knu.ua/news/announcements-of-events/3728-vidkrita-zustrich-iz-zdobuvachami-osviti-shcho-navchayutsya-za-op-biologiya-or-magistr-denna-forma-navchannya-2.html).</p> <p>Додатково процедурні питання обговорюються в аналогічному форматі (до прикладу, https://biomed.knu.ua/news/announcements-of-events/5126-vidkrita-zustrich-iz-zdobuvachami-osviti-shcho-navchayutsya-za-op-biologiya-or-bakalavr-spetsialnist-091-biologiya-2-4-kursi-2.html).</p> <p>Рецензії та відгуки на ОП викладено на виокремленій сторінці за ОП «Біологія» ОР «Магістр» (денна форма навчання) https://biomed.knu.ua/ukreducational-program/biology/monitorynh-osvitnoi-diialnosti-za-op/or-mahistr-dfn.html.</p>
<p>Наведіть посилання на веб-сторінки, які містять інформацію про оприлюднення ОП на офіційному веб-сайті ЗВО та відповідного проєкту ОП з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки <i>коротке поле</i></p>	<p>Сторінка офіційного сайту ННЦ «Інститут біології та медицини»: викладення проєктивних редакцій ОП/ діючих нових редакцій ОП https://biomed.knu.ua/ukreducational-program/biology/osvitnia-prohrama.html обговорення проєктивних редакцій ОП/ діючих нових редакцій ОП в цілому по Інституту (у тому числі й за «Біологія» ОР «Магістр» (денна форма навчання) https://biomed.knu.ua/ukreducational-program/systema-zabezpechennia-iakosti-osvity/monitorynh-iakosti-osvitnoi-diialnosti-za-op/obhovorennia-op.html виокремлена сторінка за ОП «Біологія» ОР «Магістр» (денна форма навчання) https://biomed.knu.ua/ukreducational-program/biology/monitorynh-osvitnoi-diialnosti-za-op/or-mahistr-dfn.html</p>

10. Зміни, які відбулися в забезпеченні освітньої діяльності та/або освітньої програми внаслідок бойових дій

<p>1. З метою оптимізації роботи з кар'єрного консультування серед ЗО за галузями знань / спеціальностями /освітніми програмами, за якими здійснює освітню діяльність ННЦ «Інститут біології та медицини», підвищення її ефективності та якості, надання консультативної допомоги студентам та випускникам з питань працевлаштування (з урахуванням викликів сьогодення) розроблено та впроваджено в освітню діяльність Програму кар'єрного консультування «Ваш успішний кар'єрний старт починається з нами», що реалізується із застосуванням дистанційних інформаційно-комунікаційних технологій https://biomed.knu.ua/ukreducational-program/systema-zabezpechennia-iakosti-osvity/spivpratsia-z-robotodavtsiamy/prohrama-kariernoho-konsultuvannia.html(до прикладу, https://biomed.knu.ua/news/announcements-of-events/5352-do-uvagi-zdobuvachiv-osviti-v-nnts-institut-biologiji-ta-meditsini-prodovzhuetsya-</p>

[programa-kar-ernogo-konsultuvannya-vash-uspishnij-kar-ernij-start-pochinaetsya-z-nami-17.html](https://biomed.knu.ua/news/announcements-of-events/5589-do-uvagi-zdobuvachiv-osviti-v-nnts-institut-biologii-ta-meditsini-prodovzhuetsya-programa-kar-ernogo-konsultuvannya-vash-uspishnij-kar-ernij-start-pochinaetsya-z-nami-17.html); <https://biomed.knu.ua/news/announcements-of-events/5589-do-uvagi-zdobuvachiv-osviti-v-nnts-institut-biologii-ta-meditsini-prodovzhuetsya-programa-kar-ernogo-konsultuvannya-vash-uspishnij-kar-ernij-start-pochinaetsya-z-nami-20.html>).

2. З метою забезпечення ефективності інтернаціоналізації освітньої діяльності за освітніми програмами в ННЦ «Інститут біології та медицини» (зокрема за даною ОП) розроблено та впроваджено в освітню діяльність освітньо-науковий проєкт «Освіта та наука без кордонів». В рамках реалізації зазначеного проєкту (з огляду на військовий стан реалізація відбувається із застосуванням дистанційних інформаційно-комунікаційних технологій) здійснюється активне залучення до реалізації освітньої діяльності наукових та/або науково-педагогічних працівників провідних закордонних ЗВО, науково-дослідних/клінічних лабораторій тощо (офіційна сторінка: <https://biomed.knu.ua/ukreducational-program/systema-zabezpechennia-iakosti-osvity/internatsionalizatsiia-osvitnoi-diiialnosti/osvita-ta-nauka-bez-kordoniv.html>; до прикладу <https://biomed.knu.ua/news/announcements-of-events/5502-kurs-lektsij-data-analysis-with-r-for-beginners-u-ramkakh-osvitno-naukovogo-proektu-osvita-ta-nauka-bez-kordoniv-4.html>).

3. Організовано та проведено інструктаж ЗО (роз'яснювальну роботу) з питань безпеки життєдіяльності в умовах військового стану. Розроблено та доведено до відома всіх учасників освітнього процесу інструкцію про порядок дій керівників структурного підрозділу, завідувачів кафедр, відділів і служб ННЦ «Інститут біології та медицини» під час виникнення надзвичайних ситуацій з елементами евакуації. Розпорядженням Ректора КНУТШ №27 від 11.04.2023 р. «Про дотримання правил безпеки під час освітнього процесу» затверджено склад комісії з перевірки дотримання правил безпеки під час освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

4. Для науково-педагогічних працівників, наукових працівників та навчально-допоміжного персоналу розроблено та впроваджено короткострокову програму підвищення кваліфікації «Правила безпеки життєдіяльності в умовах війни та надзвичайних ситуацій».

5. У періоди, у які відбувалися аварійні відключення електроенергії та не менш регулярні повітряні тривоги, було практично унеможливлено проведення планових заходів освітнього процесу згідно затверджених розкладів. З метою забезпечення досягнення ЗО навчальних цілей ОП при мінімізації ризиків для життя і здоров'я всіх учасників освітнього процесу, НПП, які забезпечують ОК ОП, розміщували для асинхронного доступу ЗО або розсилали їм додаткові навчальні і навчально-методичні матеріали, які сприяли опануванню ЗО запланованих результатів навчання за відсутності можливості підключення до занять: конспекти лекцій, презентації, записи лекцій тощо; визначали зручні засоби і канали синхронної і асинхронної комунікації для консультування ЗО.

6. Розроблено та реалізовано гнучкий розклад проведення навчальних занять, що дозволило ефективно використовувати навчальні аудиторії та лабораторії для проведення занять в оф-лайн режимі. Встановлено, що кількість учасників освітнього процесу та інших працівників Інституту, що одночасно перебувають у навчальному корпусі не може перевищувати розрахункової місткості споруд цивільного захисту, що можуть бути використані для укриття учасників освітнього процесу в разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення. Якщо потужності споруд цивільного захисту є недостатніми для укриття усіх учасників освітнього процесу, то освітній процес може бути організований шляхом розподілу навчального часу в межах годин (змін) впродовж дня, годин (змін) і днів впродовж тижня, годин (змін), днів та тижнів впродовж місяця або семестру тощо.